

SXEDIO.751

3.1.1964: ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΦΟΡΤΙΟ ΟΠΛΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΗΧΘΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ ΜΕ ΤΡΑΤΑ ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΩΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΡΥΘΜΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Την επομένη των Χριστουγέννων του **1963** και ενώ η Λευκωσία και όλη η Κύπρος, αλλά και το επίσημο κράτος, περνούσαν δραματικές στιγμές, ο υπουργός Εσωτερικών, και ηγέτης της οργάνωσης Ακρίτας, Πολύκαρπος Γιωρκάτζης με επείγον μήνυμα του στον υπεύθυνο των Ελληνικών ομάδων της Λεμεσού, Αριστο Χρυσοστόμου, τον καλούσε να βρει, χωρίς καθυστέρηση, ένα μικρό πλοίο για έκτακτη επιστράτευση.

Το σκάφος χρειαζόταν για τη μεταφορά οπλισμού από την Αίγυπτο.

Στη Λεμεσό, σαν παραλιακή πόλη, υπήρχαν αρκετά ναυτιλιακά γραφεία και αρκετοί Λεμεσιανοί επιχειρηματίες που είχαν πάρε-δώσε με εφοπλιστές ή και πλοιοκτήτες.

Ο Αριστος Χρυσοστόμου δραστηριοποιήθηκε αμέσως. Εστειλε τον υπαστυνόμο, υπεύθυνο της Λιμενικής Αστυνομίας Στέλιο Καράγια στο σπίτι του επιχειρηματία Νίκου Κίρζη ο οποίος διέθετε μεταξύ των άλλων επιχειρήσεων του και Τράτες και ψαροκάϊκα που ψάρευαν στη θαλάσσια περιοχή της Κύπρου και των γειτονικών χωρών.

Ο Καράγιας, χωρίς περιστροφές, ενημέρωσε τον επιχειρηματία προσθέτοντας:

"Η Κύπρος, χρειάζεται το πιο καλό απο τα καΐκια σου ή τις Τράτες σου για να φύγει τώρα, αν είναι δυνατό, για την Αίγυπτο, για να παραλάβει φορτίο όπλων και να το φέρει όσο πιο γρήγορα γίνεται στην Κύπρο.

Ο Λεμεσιανός επιχειρηματίας απάντησε πρόθυμα.

Το ένα, είπε, βρίσκεται στην Αίγυπτο, το άλλο στο Λατσί της Πάφου ενώ άλλα δύο βρίσκονται πολύ

μακρυά.

Επικοινωνήσαν με εκείνο που βρισκόταν στο Λατσί, το "Αγία Ελένη", γιατί τους βόλευε περισσότερο.

Ο Μιχάλης Φράγκου που ήταν άμεσα υπεύθυνος των ψαροκάικων του Κίρζη διέταξε τον υπεύθυνο του σκάφους να μαζέψει αμέσως τα δίκτυα και να επιστρέψει στο λιμάνι της Λεμεσού για έκτακτη ανάγκη.

Με την επιστροφή του καϊκιού ο Στέλιος Καράγιας είχε ήδη, με τη βοήθεια του Κίρζη, έτοιμο το αναγκαίο προσωπικό που θα αποτελούσε το νέο πλήρωμα του σκάφους, δεδομένου ότι στο "Αγία Ελένη" εργάζονταν και τουρκοκύπριοι.

Το έκτακτο πλήρωμα επιστρατεύθηκε από λιμενεργάτες και άλλους εργαζομένους στο λιμάνι.

Το "Αγία Ελένη" έφυγε από το παλιό λιμάνι της Λεμεσού για την Αίγυπτο.

Τον απόπλου του σκάφους παρακολούθησε ο ίδιος ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης προσωπικά στο λιμάνι της Λεμεσού όπου έδωσε και τις τελευταίες οδηγίες και ενημέρωσε τον καπετάνιο τον τρόπο παραλαβής του πολύτιμου φορτίου που διευθετήθηκε ύστερα από προσωπική παρέμβαση του ίδιου στον τότε πρεσβευτή της Αιγύπτου στη Λευκωσία Μουστάφα Λότφι.

Το "Αγία Ελένη" σύμφωνα με τον Κίρζη θα επέστρεφε στη Λεμεσό ύστερα από τρία ημερονύκτια περίπου, αν πήγαιναν όλα καλά.

Με εντολή του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη, ο Άριστος Χρυσοστόμου ετοίμασε τρεις ομάδες να είναι έτοιμες για την εκφόρτωση των όπλων και για τη μεταφορά τους στη Λευκωσία.

Το "Αγία Ελένη" βρισκόταν συνεχώς σε επαφή με την Κύπρο μέσω ασυρμάτου. Ο Γιωρκάτζης όμως καθόταν πάνω σε αναμμένα κάρβουνα, γιατί η Λευκωσία αντιμετώπιζε σοβαρό πρόβλημα έλλειψης όπλων. Οι μάχες μαίνονταν μέρα και νύκτα κι οι Τούρκοι απειλούσαν με κατάληψη σημαντικών σημείων της πρωτεύουσας, μεγάλης στρατιωτικής σημασίας.

Τον ίδιο κίνδυνο αντιμετώπιζαν κι άλλες

περιοχές όπως η Λεμεσός στην οποία οι Τούρκοι σχεδίαζαν τη διενέργεια καντονίου.

Ετσι η άφιξη του " Αγία Ελένη" στις **2** Ιανουαρίου **1964** ανακούφισε τους πάντες.

Σύμφωνα με τα σχέδια το σκάφος θα κατέπλεε στην ανατολική περιοχή της Λεμεσού και θα αγκυροβολούσε απέναντι από τον "Εναέριο". Ωστόσο επικρατούσε από το απόγευμα εκείνο σφοδρή θαλασσοταραχή, γεγονός που καθιστούσε εντελώς αδύνατη την εκφόρτωση του οπλισμού.

Οι ομάδες που είχε ετοιμάσει ο Άριστος Χρυσοστόμου δεν μπορούσαν να προσεγγίσουν στο σκάφος. Τα μανιασμένα κύματα κάλυπταν τα πάντα.

Ετσι οι επικεφαλής της επιχείρησης Άριστος Χρυσοστόμου και Στέλιος Καράγιας από τη Λεμεσό και Νίκος Κόσης, Νίκος Ιωάννου Ψωμάς και Αντрос Νικολαΐδης που πήγαν ειδικά από τη Λευκωσία, αφού μελέτησαν την κατάσταση και το σοβαρό εμπόδιο που προκαλούσε στην εκφόρτωση του πολύτιμου φορτίου η σφοδρή θαλασσοταραχή διέταξαν τον πλοίαρχο του σκάφους να κατευθυνθεί προς το λιμάνι.

Με τη λήψη της απόφασης δόθηκαν οδηγίες στην αστυνομική διεύθυνση Λεμεσού να αποστείλει ενισχύσεις στην περιοχή του Κάστρου και του παλιού λιμανιού.

Η εκφόρτωση κράτησε περισσότερο από δυόμισυ ώρες κι έγινε κάτω από τρομερά αντίξοες καιρικές συνθήκες. Οι άνδρες εργάστηκαν κάτω από συνεχή βροχή και ανεμοθύελλα.

Το φορτίο που περιλάμβανε **54** οπλοπολυβόλα Μπρεν, γερμανικά τυφέκια Μάουζερ, γερμανικά αυτόματα Μαρσίπ, **150** αυτόματα Λάντσειστερ και μεγάλη ποσότητα πυρομαχικών φορτώθηκε αμέσως σε δυο φορτηγά της Αστυνομίας.

Ήταν γύρω στη **1** το πρωί της **3ης** Ιανουαρίου **1964** όταν τα δυο φορτηγά με ισχυρή συνοδεία ξεκίνησαν για τη Λευκωσία.

Πριν όμως τα φορτηγά βγουν από το χώρο του παλαιού λιμανιού ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης τηλεφώνησε στον Επιτελάρχη της Οργάνωσης ΑΚΡΙΤΑΣ

Νίκο Κόση και του είπε ότι τα αυτοκίνητα θα έπρεπε να ακολουθήσουν άλλο δρομολόγιο γιατί οι Τούρκοι και οι Αγγλοι είχαν επισημάνει την προσπάθεια τους και υπήρχε κίνδυνος τα όπλα να μη φθάσουν ποτέ στη Λευκωσία.

Έτσι ο Νίκος Κόσης διέταξε όπως τα αυτοκίνητα ακολουθήσουν τη διαδρομή Λεμεσού- Σαΐτιτά- Καρβουνά-Κυπερούντας- Παλαιχωρίου-Λευκωσίας για λόγους ασφαλείας.

Νωρίς την αυγή τα δυο φορτηγά με το πολύτιμο φορτίο τους ανηφόριζαν το δρόμο Λεμεσού- Καρβουνά με προορισμό τις αστυνομικές αποθήκες στην Αθαλάσσα. Τα συνόδευαν επίσης από τη Λεμεσό έμπιστα πρόσωπα της οργάνωσης όπως οι Χριστάκης Περεντιός, Ανδρέας Ψηλογένης, Αιμίλιος Σπύρου, Φοίβος Κυριακίδης και Γιάννης Ππάλας με επικεφαλής το Στέλιο Καράγια.

Η πορεία ήταν πραγματικά δραματική. Ολα τα στοιχεία της φύσεως, δυνατοί άνεμοι, χιόνι, τσουκτερό κρύο παρενέβαλλαν χίλιες δυο δυσκολίες στη μεταφορά του οπλισμού.

Πρόσωπα που πήραν μέρος στην επιχείρηση αφηγούνται ότι ήταν αρκετές οι περιπτώσεις που αναγκάστηκαν μέσα στο κρύο και τα χιόνια να σπρώχνουν ή να βοηθούν με φανούς τα φορτηγά και τους οδηγούς τους για να κρατούν την πορεία τους και να μη πέσουν στο γκρεμό.

Στη Λευκωσία ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης καθόταν σε αναμμένα κάρβουνα. Αγωνιώντας τόσο για την τύχη των ανδρών του όσο και για να αγγίξει το πολύτιμο φορτίο δεν άντεξε άλλο. Μπήκε στο αυτοκίνητο του μόνος και ξεκίνησε για να συναντήσει τα φορτηγά.

Συνταντήθηκε με την αποστολή λίγο έξω από το Παλαιχώρι και τη συνόδευσε μέχρι τη Λευκωσία.